

POSTANOWIENIE

Dnia 7 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SN Wiesław Koziół

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 12 marca 2024 r. w Izbie Karnej
w sprawie kasacyjnej M. S., skazanego z art. 178a § 4 k.k.,
wniosku adwokata M. R. – obrońcy skazanego M. S.,
o wyłączenie SSN I. Z. od udziału w rozpoznaniu sprawy kasacyjnej M. S.
oznaczonej sygnaturą III KK 608/23

postanowił:

na podstawie art 41 § 1 k.p.k. wyłączyć SSN I. Z. od udziału w
rozpoznaniu sprawy kasacyjnej o sygn. akt III KK 608/23.

UZASADNIENIE

W orzecznictwie Sądu Najwyższego akcentowana jest konieczność
różnicowania obiektywnej bezstronności sędziego i jego bezstronności w odbiorze
zewnętrznym, przy czym co do odbioru zewnętrznego z reguły odwołać się można
do oceny sytuacji dokonanej przez hipotetycznego, przeciętnie wykształconego,
logicznie myślącego członka społeczeństwa, który nie jest osobiście
zainteresowany wynikiem procesu. Wskazuje się, że instytucja wyłączenia
sędziego w równej mierze służy zapewnieniu realnej bezstronności sądu, jak i
umacnianiu autorytetu wymiaru sprawiedliwości przez usuwanie choćby pozorów

braku bezstronności (por. np. uzasadnienie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 lipca 2004 r., sygn. akt. SK 19/02, OTK ZU 2004, nr 7/A, poz. 67). Znaczenie społecznej oceny bezstronności sędziego, a także wynikająca z tego perspektywa interpretacji podstaw wyłączenia sędziego, skutkuje tym, iż o potrzebie zastosowania instytucji wyłączenia nie może decydować jedynie zasadność *in casu* zarzutu będącego podstawą wniosku o wyłączenie, ale również ocena, czy dla postronnego obserwatora zachodzą, w realiach sprawy, wystarczające okoliczności które w odbiorze społecznym mogą budzić wątpliwości co do bezstronności sędziego (por. np. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 grudnia 2005 r., sygn. akt SK 53/04). W niniejszej sprawie Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 24 stycznia 2024 r., sygn. akt II KK 608/23, uwzględnił wniosek adwokata M. R.– obrońcy skazanego M. S., o wyłączenie SSN R. W. od udziału w rozpoznaniu sprawy kasacyjnej M. S. oznaczonej sygnaturą III KK 608/23, którego argumentacja nawiązywała do treści uchwały składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. akt BSA I – 4110 – 1/20. Wniosek adwokata M. R.– obrońcy skazanego M. S., o wyłączenie SSN I. Z. od udziału w rozpoznaniu sprawy kasacyjnej M. S. oznaczonej sygnaturą III KK 608/23, opiera się, wzorem poprzedniego wniosku, również na argumentach z tej uchwały. Wprawdzie zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 kwietnia 2020 r., sygn. akt U2/20, który w myśl art. 190 ust. 1 Konstytucji RP ma moc powszechnie obowiązującą, uchwała składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. akt BSA I – 4110 – 1/20, nie wiąże formalnie sędziów Sądu Najwyższego, natomiast zawarte w niej myśli mogą być wykorzystywane w praktyce orzeczniczej w granicach normalnych sposobów wykładni prawa (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 2021 r., sygn. akt IV KO 86/21). W zdaniu odrębnym do tej uchwały, podkreśliłem, iż niezależnie od wyrażanych ocen co do trybu jej podjęcia, uchwała ta będzie przez wiele lat, bardzo ważnym elementem dyskursu prawniczego, prowadzonego zarówno w Polsce, jak i zagranicą, odnośnie prawa strony do rozpoznania sprawy przez niezawisły i bezstronny sąd, ustanowiony przez ustawę, w aspekcie kształtowania składu orzekającego sądu (por. zdanie odrębne SSN W.

Kozielewicz, OSNIK 2020 r, z. 2, s. 101 – 117). W realiach niniejszej sprawy niezrozumiale dla zewnętrznego rozsądnie i poprawnie logicznie rozumującego obserwatora postępowania w tej sprawie kasacyjnej, byłoby więc postąpienie Sądu Najwyższego, który mimo identycznego powodu wskazanego przez adwokata M.R.– obrońcy skazanego M. S., w złożonych wnioskach: z dnia 28 grudnia 2023 r. o wyłączenie SSN R. W. (k. 46 – 51) i z dnia 9 lutego 2024 r. o wyłączenie SSN I. Z. (k. 71 – 74), rozstrzygnąłby rozbieżnie co do ich zasadności lub niezasadności. Kierując się takim przekonaniem rozstrzygnięto jak na wstępie.

[PGW]

[ał]